

СТАНОВИЩЕ
на Централно и Източноевропейски екологичен център

относно:

**„ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КОНКРЕТНИ
И ПОДРОБНИ ПРИРОДООПАЗНИ ЦЕЛИ НА ЗОНА НИВО ЗА 21
ОПАЗВАНЕ НА ЗОНАТА ОТ ЕКОЛОГИЧНАТА СРЕДА „НАТУРА
2000“, публикувани на сайта на МОСВ на 23 март 2023 г.**

В този си вид представените от министерството материали са практически непригодни за реално обществено обсъждане. Рядко ще се намери някой, който да изтегли архивен файл от 800 MB, след което да се ориентира в съдържанието му и накрая внимателно да проучи всички тези повече от 7400 (!!!) страници.

Интересно би било да знаем колко становища, предложения, препоръки и коментари са получени в резултат на тези "обществени обсъждания", какви оценки, изводи и препоръки са направени. От кого са писани и изпратени.

Още по-интересно е да се знае какво е участието на съответните общини, територии от които влизат ареалите на защитените зони. Доколко са запознати те с оценките и препоръките. - какво знаят служителите от общинската администрация за тези документи,

Включително, доколко общинските администрации са запознати с целевото предназначение на тези документи „Специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона”, както и екологичната ценност на обектите/зоните от Натура 2000, за какво са направени, как се използват на практика и в резултат какви ползи ще има за опазването на природата в съответните зони?

Остава се с впечатление, че целият процес от разработването, през „общественото обсъждане” до приемането на тези документи е формално бюрократичен, неразбираем за обикновените хора и неефективен за истинското опазване на природата. Предназначен за задоволяване на чиновнически брюкселски нормативи.

Системата Натура 2000 е отличен механизъм, но той трябва да бъде разбираем и познат на обикновените хора, за да могат те съзнателно да го възприемат и поддържат.

От представените за „обществено обсъждане” документи е трудно да се получи представа какви средства се предвиждат за подпомагане и

развитието на мрежата Натура 2000 и как те ще се използват конкретно. Както и какви конкретни природозащитни/екологични резултати ще се получат от цялата тази в основата си „бумажщина” и „научна” дейност?

БЕЛЕЖКИ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ

1. Изпратените материали за обществено обсъждане могат да бъдат изтеглени само в един архив, който е с размер почти 800 мегабайта. Изтеглянето му изисква високоскоростен и стабилен интернет достъп. Работата с толкова големи данни на обикновени домашни компютри също може да бъде трудна.

<https://www.moew.government.bg/bg/obstestveni-obsujdaniya-na-razraboteni-specifichni-i-podrobni-prirodozastitni-celi-na-nivo-zastitena-zona-za-21-zastiteni-zoni-ot-ekologichnata-mreza-natura-2000/>

Предложение: да се предвиди възможност за изтегляне на документи не като единичен архивиран масив, а като отделни файлове за всяка от Натура-2000 защитени територии.

2. След изтеглянето архивът съдържа 24 документа с общ обем над 7,4 хиляди страници, написани на „научен“ език. Дори за професионални учени работата с масив от текстове с такъв размер ще изисква значителни усилия и време. За реални обществени (а не професионални научни) дискусии подобно представяне на информация е неприемливо.

Предложение:

В бъдеще да се внасят за едно обществено обсъждане пакети от документи за не повече от 10 територии от Натура 2000.

3. Значителна част от тези документи са с обем над 400 страници. Нито един от документите не съдържа резюме, от което накратко да може да се разбере основното му съдържание.

Предложение:

Всички документи трябва да имат резюме, съдържащо основното съдържание и заключенията на текста, за предпочитане написано на прост, разбираем език за обикновените хора.

4. Съотношението на разделите „природозащитни цели“ предизвиква известно недоумение. Тези, посветени на растенията, са изненадващо малко - има само три описания за 21 представени територии от Натура-2000, за

животните (без птици) има няколко десетки описания и стотици такива в раздели за птици. Като се има предвид разнообразието на балканската флора, характерна за България, нейният значителен ендемизъм, може да се предположи, че броят на разделите, посветени на растенията, трябва да бъде много по-голям.

Въпрос: какви са причините за толкова малък брой раздели "екологични цели" за растенията?

5. Въпрос: Къде можем да се информираме за броя и съдържанието на получените становища по предоставени за обществено обсъждане материали? Например 19 други територии от Натура 2000, обсъдени между 16.02.23 г. и 15.03.2023 г.?

<https://www.moew.government.bg/bg/obstestveni-obsujdaniya-na-razraboteni-specifichni-i-podrobni-prirodozastitni-celi-na-nivo-zastitena-zona-za-19-zastiteni-zoni-ot-ekologichnata-mreza-natura-2000/>

6. Въпрос: Как местните власти участват в подготовката и обсъждането на материалите за Натура 2000, внесени за обществено обсъждане? Представят ли заключенията си и къде могат да се намерят тези материали?

София, 23.04.2023 г.

С уважение: инж. Христо Дунчев, д-р
по икономика, управител на ЦИЕЦ